Nr 1168

av herr Westberg i Ljusdal m. fl.
angående skolans undervisning rörande sexual- och samlevnadsfrågor.

Utredningen rörande sexual- och samlevnadsfrågor i undervisnings- och upplysningsarbetet (USSU) delbetänkande "Sexualitet och samlevnad", avsett att ingå som del av lärarhandledning i ämnet sexualkunskap för grundskolan, har väckt oro inte endast bland de lärare, som inte delar utredningens uppfattningar utan även bland stora grupper föräldrar.

Det har också väckt uppmärksamhet att USSU:s förslag fått utgöra basmaterial i ett fortbildningspaket som kommit till användning vid lärarutbildning och studiedagar för lärare innan förslaget behandlats i vederbörlig ordning och de politiska instanserna och skolmyndigheterna haft tillfälle att fatta beslut i ärendet.

Mycket av innehållet i betänkandet är av synnerligen kontroversiell natur.

Den påtalade oron har förstärkts genom de s. k. undervisningsfilmer i sexualkunskap som genom Maj-Britt Bergström-Walans försorg försålts eller uthyrts till skolor för att användas i sexualundervisningen.

Enligt Lgr 69 skall objektivitetsprincipen tillämpas i all undervisning i enlighet med följande formulering: "I skolarbetet ställs man dagligen inför frågor, där det föreligger olika uppfattningar. Det kan gälla livsåskådning, politik, sociala värderingar eller moral – – –. I sådana frågor måste skolan förhålla sig objektiv– – –." Olika etiska värderingar bör presenteras. I fråga om sexuella handlingsmönster "bör skolan enligt objektivitetsprincipen avstå från att påstå att en viss värdering eller ett visst handlingssätt är det enda riktiga". Ansvar, hänsyn och omsorg bör prägla undervisningen.

"Att väcka respekt för människolivets okränkbarhet och därmed för rätten till personlig integritet är en huvuduppgift" för skolan enligt Lgr 69. Att denna personliga integritet måste respekteras inför sådant som strider mot den enskilde elevens samvetsfrihet och livsåskådning kom klart till uttryck i samband med riksdagens beslut om morgonsamlingarna och de gemensamma samlingarna. Samma respekt måste även komma till uttryck i sexualundervisningen.

Samarbetet med hemmen är enligt Lgr 69 synnerligen viktigt. I de allmänna anvisningarna uttrycks denna princip på följande sätt: "Alla föräldrar skall med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att dessa inte blir påverkade från skolans sida till förmån för den ena eller andra av de inbördes kämpande åskådningarna eller uppfattningarna." Denna formulering överensstämmer för övrigt med UNESCO-konventionens, när det gäller föräldrarnas rätt att bestämma över barnens religiösa och moraliska fostran. Den alltjämt gällande

handledningen rekommenderar också lärarna att "över huvud taget vid undervisningen om sexuallivet, där så är möjligt, verka i samförstånd med föräldrarna och att tillbörlig hänsyn bör tagas till den lokala föräldra-opinionen".

I detta sammanhang bör också invandrarnas situation beaktas. De kommer till vårt land med helt andra värderingar på många områden och upplever sig ofta vara en minoritet utan talan. Den respekt för minoriteters rätt, som ofta kommer till uttryck i samhällarbetet, måste få gälla även beträffande sexualundervisningen.

Kravet på objektivitet i undervisningen får inte eftersättas. Allsidighet och saklighet är på detta område av synnerlig vikt. Undervisningen får inte endast gälla biologiska och tekniska fakta. De etiska frågorna skall också få komma till sin rätt. Eleverna måste få möjlighet att utvecklas i takt med sin mognad.

Det är angeläget att särskild omsorg ägnas läromedelsgranskningen på detta område. Detta bör även gälla de läromedel som i samarbete mellan skolöverstyrelsen och Sveriges Radio framställs för eterburen undervisning. Så länge nuvarande handledning äger tillämpling bör fortbildningsmaterial för lärare och läromedel som kommer till användning vid fortbildningskurser följa denna handlednings intentioner.

Under åberopande av vad här ovan framhållits får vi hemställa

att riksdagen måtte giva Kungl. Maj:t till känna vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1972

OLLE WESTBERG (fp)
i Ljusdal

ERIC NELANDER (fp)

MARTIN HENMARK (fp)

ROLF SELLGREN (fp)